

No Φ.092.22/2539

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ Ι.Μ. ΚΑΤΑ ΕΛΛΑΔΑΣ

(ΑΡ. ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ 18838/10)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

10 Απριλίου 2014

Αυτή η υπόθεση είναι οριστική. Μπορεί να υποστεί διορθώσεις μορφής (τύπου).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES, SERVICE DE
TRADUCTION
HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS, TRANSLATION SERVICE

No Φ.092.22/2539

Στην υπόθεση I.M. κατά ΕΛΛΑΔΑΣ,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (πρώτο τμήμα),
συνεδριάζοντας σε συμβούλιο αποτελούμενο από τους:

Mirjana Lazarova Trajkovska, Πρόεδρος,

Paulo Pinto de Albuquerque,

Λίνος-Αλέξανδρος Σισιλιάνος, Δικαστές

Και από τον *André Wampach*, αναπληρωτή γραμματέα του τμήματος,

Αφού συσκέφθηκε σε συμβούλιο στις 18 Μαρτίου 2014, εκδίδει την ακόλουθη
απόφαση η οποία υιοθετήθηκε αυτή την ημερομηνία:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση προέκυψε μετά από προσφυγή (Αρ. 18838/10) η οποία στρέφεται κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας από έναν υπήκοο αυτού του Κράτους, τον **κο I.M.** («ο προσφεύγων») οι οποίος προσέφυγε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο στις 14 Μαρτίου 2010 δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης Προστασίας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών («Η Σύμβαση»).

2. Ο προσφεύγων εκπροσωπήθηκε από τον Σ. ΤΑΤΑΡΟΠΟΥΛΟ, Δικηγόρο του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών. Η Ελληνική Κυβέρνηση («Η Κυβέρνηση») εκπροσωπήθηκε από τους πληρεξουσίους της, τον κο Ι. ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟ, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και την κα Μ. ΒΕΡΓΟΥ, Δικαστική Αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Στις 24 Ιουνίου 2011, η προσφυγή κοινοποιήθηκε στη Κυβέρνηση.

4. Η Κυβέρνηση αντιτίθεται στην εξέταση της προσφυγής από Επιτροπή. Αφού εξέτασε την ένσταση της Κυβέρνησης, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο την απορρίπτει.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ**ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΥΠΟΘΕΣΗΣ**

5. Ο προσφεύγων γεννήθηκε το 1971 και διαμένει στην Αθήνα.

6. Το 2001, το Ανώτατο Συμβούλιο για τη πρόσληψη του προσωπικού στη δημόσια λειτουργία («το ΑΣΕΠ») ανακοίνωσε διαγωνισμό για την πρόσληψη

No Φ.092.22/2539

εμπειρογνώμων πληροφορικής στη Νομαρχία Αθηνών. Ο προσφεύγων συμμετείχε στον εν λόγω διαγωνισμό και ενεγράφη στον πίνακα κατάταξης.

7. Στις 7 Δεκεμβρίου 2011, προσλήφθηκε στο Δήμο της Νέας Σμύρνης.
8. Στις 24 Ιουλίου 2002, το ΑΣΕΠ διέγραψε τον προσφεύγοντα από τον πίνακα διοριστέων, δεδομένου ότι δεν είχε τηρήσει τους όρους διορισμού (αρ. πράξης 1498/2002).
9. Στις 30 Σεπτεμβρίου 2002, ο προσφεύγων προσέφυγε στο Εφετείο Αθηνών με προσφυγή ακύρωσης της πράξης 1498/2002.
10. Στις 20 Φεβρουαρίου 2003, η προσφυγή του έγινε δεκτή (απόφαση 168/2003).
11. Στις 14 Μαΐου 2003, το ΑΣΕΠ άσκησε έφεση κατά της απόφασης 168/2003.
12. Στις 19 Απριλίου 2007, το Συμβούλιο της Επικρατείας παρέπεμψε την υπόθεση ενώπιον της σύνθεσης επτά δικαστών (απόφαση 1202/2007).
13. Στις 8 Οκτωβρίου 2009, η εν λόγω σύνθεση του Συμβουλίου της Επικρατείας δέχθηκε την έφεση, εξέτασε τη προσφυγή του προσφεύγοντος και την απέρριψε αφού επιβεβαίωσε ότι η πράξη 1498/2002 ήταν επαρκώς δικαιολογημένη. Αυτή η απόφαση καθαρογράφηκε και βεβαιώθηκε σύμφωνη στις 29 Δεκεμβρίου 2009.

B. Το οικείο εσωτερικό δίκαιο

Ο νόμος 4055/2012

14. Ο νόμος 4055/2012 που φέρει τον τίτλο «δίκαιη δίκη και εύλογη διάρκεια» άρχισε να ισχύει στις 2 Απριλίου 2012. Τα άρθρα 53 έως 58 του ανωτέρω ειρημένου νόμου εισάγουν μία προσφυγή αποζημίωσης που στοχεύει στην χορήγηση δίκαιης ικανοποίησης η οποία προκλήθηκε από την αδικαιολόγητη παράταση διοικητικής διαδικασίας. Το άρθρο 55, παράγραφος 1 ορίζει:

«Κάθε αίτηση δίκαιης ικανοποίησης πρέπει να εισάγεται ενώπιον κάθε βαθμού δικαιοδοσίας χωριστά. Πρέπει να παρουσιάζεται μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών μετά τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης του δικαστηρίου ενώπιον του οποίου η διάρκεια της διαδικασίας ήταν υπερβολική, σύμφωνα με τον προσφεύγοντα (...).

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ**Ι. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6, ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ.**

15. Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η διάρκεια της διαδικασίας δεν τήρησε σωστά την αρχή της «εύλογης προθεσμίας» όπως προβλέπεται στο άρθρο 6, παράγραφος 1 της Σύμβασης που έχει ως ακολούθως:

«Κάθε πρόσωπο έχει το δικαίωμα ώστε η υπόθεση του να ακουστεί (...) μέσα σε εύλογη προθεσμία από δικαστήριο (...) το οποίο θα αποφασίσει (...) για τις αμφισβητήσεις επί των αστικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του (...).

16.. Η Κυβέρνηση αντιτίθεται στη θεωρία αυτή.

Α. Επί του παραδεκτού

17. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η προσφυγή θα έπρεπε να κηρυχθεί απαράδεκτη κατ' εφαρμογή του νέου κριτηρίου που προβλέπει το άρθρο 35, παράγραφος 3 β) της Σύμβασης όπως τροποποιήθηκε από το Πρωτόκολλο 14 σύμφωνα με το οποίο το Δικαστήριο μπορεί να κηρύξει μία προσφυγή απαράδεκτη όταν «ο προσφεύγων δεν υπέστη καμία σημαντική ζημιά εκτός εάν η τήρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που εγγυάται η Σύμβαση και τα Πρωτόκολλα της απαιτεί εξέταση της προσφυγής επί της ουσίας και υπό την προϋπόθεση να μην απορριφθεί για το λόγο αυτό καμία υπόθεση η οποία δεν εξετάσθηκε δεόντως από εθνικό δικαστήριο». Ιδιαίτερως, σύμφωνα με την Κυβέρνηση, ο προσφεύγων δεν είχε υποστεί καμία ζημιά αφού συνεχίζει να εργάζεται στο Δήμο της Νέας Σμύρνης.

18. Το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η διάταξη που εισήγαγε το Πρωτόκολλο 14 προβλέπει μία νέα προϋπόθεση παραδεκτού με δύο ρήτρες διασφάλισης που πρέπει να πληρούνται σωρευτικά (δείτε *Ionescu* εναντίον της Ρουμανίας (Δεκέμβριος), αρ. 36659/04, 1^η Ιουνίου 2010 και *Holub* εναντίον της Δημοκρατίας της Τσεχίας (Δεκέμβριος) αρ. 24880/05, 14 Δεκεμβρίου 2010).

19. Στη προκειμένη περίπτωση, το Δικαστήριο σημειώνει ότι ακόμη κι' αν υποθέσουμε ότι ο προσφεύγων δεν υπέστη σημαντική ζημιά, την εποχή των

γεγονότων η ελληνική νομική τάξη δεν πρόσφερε στους ενδιαφερόμενους
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES, SERVICE DE
TRADUCTION

HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS, TRANSLATION SERVICE

No Φ.092.22/2539

προσφυγή για να μπορέσουν να παραπονεθούν για την διάρκεια μίας διοικητικής διαδικασίας (δείτε παράγραφο 14 ανωτέρω). Συνεπώς, υπό το φως της ερμηνευτικής νομολογίας που αναφέρεται στη δεύτερη ρήτρα διασφάλισης (*Dudek* κατά Γερμανίας (Δεκέμβριος), αρ. 12977/09 και άλλοι, 23 Νοεμβρίου 2010), το Δικαστήριο εκτιμά ότι η υπόθεση δεν εξετάστηκε δεόντως από το εθνικό δικαστήριο. Το Δικαστήριο συμπεραίνει λοιπόν ότι η ένσταση που προκύπτει από την απουσία σημαντικής ζημιάς (βλάβης) πρέπει να απορριφθεί.

20. Επιπλέον, το Δικαστήριο επιβεβαιώνει ότι η προσφυγή δεν είναι προδήλως αβάσιμη με την έννοια του άρθρου 35, παράγραφος 3 της Σύμβασης. Επισημαίνει άλλωστε ότι αυτή δεν αντιτίθεται σε κανένα άλλο λόγο अपαράδεκτου. Αρμόζει λοιπόν να κηρυχθεί παραδεκτή.

B. Επί της ουσίας

1. Περίοδος να ληφθεί υπόψη

21. Η περίοδος που πρέπει να ληφθεί υπόψη άρχισε στις 30 Σεπτεμβρίου 2002 με την προσφυγή στο Εφετείο από τον προσφεύγοντα και τελείωσε στις 29 Δεκεμβρίου 2009, ημερομηνία κατά την οποία η απόφαση 3034/2009 καθαρογράφηκε και επικυρώθηκε. Διήρκησε λοιπόν περισσότερο από επτά (7) χρόνια και τρεις μήνες για δύο (2) βαθμούς δικαιοδοσίας.

2. Εύλογος χαρακτήρας της διαδικασίας

22. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας της διαδικασίας εκτιμάται σύμφωνα με τις περιστάσεις της υπόθεσης και λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια της νομολογίας του, ιδιαίτερα το περίπλοκο της υπόθεσης, τη συμπεριφορά του προσφεύγοντος και αυτή των αρμόδιων αρχών καθώς και το διακύβευμα της διαφοράς για τους ενδιαφερόμενους (δείτε μεταξύ πολλών άλλων, *Βασίλειος Αθανασίου* και άλλοι κατά Ελλάδα, αρ. 50973/08, 21 Δεκεμβρίου 2010).

23. Το Δικαστήριο πραγματεύτηκε επανειλημμένα υποθέσεις που εγείρουν θέματα όμοια με αυτό της προκειμένης περίπτωσης και επιβεβαίωσε την παράβαση του άρθρου 6, παράγραφος 1 της Σύμβασης (δείτε ανωτέρω *Βασίλειος Αθανασίου* και άλλοι ανωτέρω).

24. Παρατηρεί ότι η υπόθεση δεν παρουσίαζε ιδιαίτερη πολυπλοκότητα.

No Φ.092.22/2539

Επιπλέον, το Δικαστήριο δεν επισημαίνει κανένα στοιχείο ικανό να αμφισβητήσει την ευθύνη του προσφεύγοντος στην παράταση της διαδικασίας. Λαμβάνοντας υπόψη την νομολογία της στα θέματα αυτά, εκτιμά ότι στη προκειμένη περίπτωση η διάρκεια της επίδικης διαδικασίας ήταν υπερβολική και δεν ανταποκρίνεται στην απαίτηση της «εύλογης προθεσμίας».

25. Συνεπώς, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6, παράγραφος 1.

II. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6, ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

26. Επικαλούμενος το άρθρο 6, παράγραφος 1 της Σύμβασης, ο προσφεύγων παραπονιέται για τον άδικο χαρακτήρα της διαδικασίας ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων.

27. Λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των στοιχείων που έχει στη κατοχή του και στο μέτρο που είναι αρμόδιο για να επιλαμβάνεται των ισχυρισμών που διατυπώθηκαν, το Δικαστήριο δεν επεσήμανε καμία παραβίαση του άρθρου 6, παράγραφος 1 της Σύμβασης σχετικά με τον δίκαιο χαρακτήρα εν λόγω διαδικασίας.

28. Προκύπτει ότι αυτή η αιτίαση είναι προδήλως αβάσιμη και πρέπει να απορριφθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 35, παράγραφοι 3α) και 4 της Σύμβασης.

III. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

29. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της, και αν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους δεν επιτρέπει παρά μόνο ατελή εξάλειψη των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εφόσον είναι αναγκαίο, στον παθόντα δίκαιη ικανοποίηση».

A. Ζημιά (βλάβη)

30. Ο προσφεύγων ζητά 15.000 Ευρώ ως ηθική βλάβη που υπέστη.

31. Η Κυβέρνηση αμφισβητεί αυτές τις απαιτήσεις.

32. Το Δικαστήριο εκτιμά ότι συντρέχει λόγος χορήγησης 3.900,00 Ευρώ στον προσφεύγοντα για την ηθική βλάβη, επιπλέον κάθε ποσό που μπορεί να οφείλεται ως φόρος.

B. Έξοδα και δαπάνες

33. Ο προσφεύγων ζητά επίσης 10.000,00 Ευρώ, τιμολόγια προς στήριξη, για τα έξοδα και δαπάνες στα οποία υποβλήθηκε ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

34. Η Κυβέρνηση αμφισβητεί αυτές τις απαιτήσεις.

35. Το Δικαστήριο δεν διακρίνει αιτιώδη συνάφεια μεταξύ της διαπιστωθείσας παράβασης και των ζητούμενων εξόδων και δαπανών ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και απορρίπτει αυτή την αίτηση. Σχετικά με τα έξοδα στα οποία εκτέθηκε για τις ανάγκες της εκπροσώπησης του προσφεύγοντος ενώπιον του, το Δικαστήριο κρίνει εύλογο να του χορηγηθούν 500,00 Ευρώ επιπλέον κάθε ποσό που μπορεί να οφείλεται ως τόκος.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

36. Το Δικαστήριο κρίνει ότι αρμόζει να υπολογισθούν οι τόκοι υπερημερίας επί του επιτοκίου διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπέζης, προσαυξημένου κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΟΜΟΦΩΝΑ

1. Κηρύσσει την προσφυγή παραδεκτή ως προς την αιτίαση που αντλείται από την υπερβολική διάρκεια της διαδικασίας και अपαράδεκτη για τα επιπλέον.

2. Κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6, παράγραφος 1 της Σύμβασης.

3. Αποφαίνεται

α) ότι το εναγόμενο Κράτος οφείλει να καταβάλλει στον προσφεύγοντα μέσα στους επόμενους τρεις μήνες, τα ακόλουθα ποσά:

ι) 3.900,00 Ευρώ επιπλέον κάθε ποσού που μπορεί να οφείλεται ως φόρος για ηθική βλάβη.

No Φ.092.22/2539

ii) 500,00 Ευρώ επιπλέον κάθε ποσού που μπορεί να οφείλεται ως τόκος από τον προσφεύγοντα για έξοδα και δαπάνες.

β) Ότι αρχής γινομένης από τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας και μέχρι την καταβολή, αυτά τα ποσά θα προσαυξηθούν με απλό τόκο σε επιτόκιο ίσο με αυτό της οριακής χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας που εφαρμόζεται κατά την περίοδο αυτή, προσαυξημένο κατά τρία τοις εκατό.

4. Απορρίπτει την αίτηση δίκαιης ικανοποίησης κατά τα λοιπά.

Έγινε στη Γαλλική γλώσσα και μετά κοινοποιήθηκε γραπτώς στις 10 Απριλίου 2014 σε εφαρμογή του άρθρου 77, παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού.

<i>André Wampach</i> Αναπληρωτής Γραμματέας	<i>Mirjana Lazarova Trajkovska</i> Πρόεδρος
--	--

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο γαλλικό υπηρεσιακό έγγραφο.

Αθήνα, 24-04-2014

Η μεταφράστρια Γ. ΠΑΛΛΑ